

VZDĚLÁVÁNÍ UKRAJINSKÝCH DĚTÍ V ČR INFORMAČNÍ MATERIÁL

Praha, březen 2022

ÚVOD

Tento informační materiál Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je určený pro mateřské, základní, střední a vyšší odborné školy a jejich zřizovatele. Reaguje na dramatické události předchozích dnů na Ukrajině a příchod občanů Ukrajiny do ČR. Materiál obsahuje odpovědi na základní otázky a informace související se vzděláváním ukrajinských dětí v ČR.

OBSAH

Úvod	1
Jak na jazykové bariéry?	1
Co je potřeba udělat po příchodu do ČR?	2
Jak postupovat při začleňování dětí do kolektivu?	2
Jaká jsou pravidla pro zařazování dětí do mateřských škol?	3
Jaká jsou pravidla pro zařazování dětí do základních škol?	4
Jak na vzdělávání dětí bez znalosti českého jazyka?	7
Střední školy a Vyšší odborné školy	7
Základní informace k financování v souvislosti se vzděláváním ukrajinských dětí	8
DŮLEŽITÉ kontakty	9

JAK NA JAZYKOVÉ BARIÉRY?

Jednoduchý nástroj pro první komunikaci vám nabídne každý chytrý telefon – použít můžete např. [Překladač Google](#). Překladač nepřekládá pouze slovní spojení, ale i celé věty. Skvělá funkce je překlad mluveného slova – stačí kliknout na mikrofon a vyslovit větu, kterou překladač okamžitě přeloží do zvoleného jazyka.

Ve složitějších situacích můžete využít tlumočnických služeb prostřednictvím NPI – kontakty naleznete na <https://cizinci.npi.cz/kontakty/>.

Základní [česko-ukrajinský slovníček](#) pro různé životní situace včetně školy zpracovala např. jazyková škola Jipka.

První dny ve třídě s dětmi bez znalosti češtiny usnadní metodika NPI [Krabíčka první záchrany pro učitele](#) nebo web <https://www.inkluzivniskola.cz/adaptace-ditete-zs>, kde naleznete důležité informace a rady.

Pro výuku češtiny jako druhého jazyka a osvojování základních komunikačních dovedností existuje řada materiálů i [seznam osvědčených učebnic](#). Využít je možné také následující materiály a aplikace:

- <https://www.cicops.cz/cz/603-materialy-na-vyuku-cestiny-pro-deti-z-ukrajiny>

- <https://www.cestina2.cz/>
- <https://ceskylevouzadni.cz/>
- <https://www.kurzycestinyprocizince.cz/cs/e-learning.html>
- <https://www.vcelka.cz/>

Atraktivní formu výuky češtiny pro děti představují mobilní aplikace:

- [Memrise](#)
- [Duolingo](#)

Adaptační kurzy, kurzy českého jazyka a tlumočnické kurzy nabízejí cizincům také [integrační centra](#) po celé ČR.

CO JE POTŘEBA UDĚLAT PO PŘÍCHODU DO ČR?

V této chvíli dostávají ukrajinští uprchlíci tzv. “vízum za účelem strpění”. Vzor víza je uveden na konci tohoto dokumentu. Okamžikem udělení víza za účelem strpění se osoba stává účastníkem systému veřejného zdravotního pojištění s přístupem ke zdravotní péči v plném rozsahu s tím, že pojistné za ní odvádí český stát. Celý proces je poměrně jednoduchý a ve všech krajích ČR vznikají asistenční centra. Platí však také, že ukrajinští občané mají možnost přicestovat na území ČR bezvívově na dobu v maximální délce 90 dní. V návaznosti na současnou situaci je však vhodné se na území ČR registrovat a požádat o vízum za účelem strpění. Pokud školu osloví rodiče či příbuzní dítěte, kteří ještě nemají vízum, doporučte jim, aby si co nejdříve vyřídili registraci.

Aktuální informace a kontakty Ministerstva vnitra

- rozcestník informací na webu: <https://www.nasiukrajinci.cz/>
- [souhrnné informace pro občany Ukrajiny](#) na webu MV ČR
- infolinka: +420 974 801 802 (provoz nonstop)
- email: ukrajina@mvcr.cz
- seznam všech pracovišť Odboru azylové a migrační politiky a mimořádné úřední hodiny pro občany Ukrajiny, které jsou určeny pouze pro žadatele o speciální dlouhodobé vízum ([ZDE](#))

JAK POSTUPOVAT PŘI ZAČLEŇOVÁNÍ DĚTÍ DO KOLEKTIVU?

1. krok – Aklimatizace v rodinném prostředí

Po příchodu je potřeba zajistit především zázemí rodiny pro každodenní život, umožnit členům rodiny být spolu, odpočinout si a aklimatizovat se na nové prostředí. Je třeba neopomíjet, že děti byly vystaveny traumatizujícím událostem, jejichž zpracování vyžaduje v každém případě základní pocit bezpečí a často také odbornou pomoc. Dříve než rodina začne řešit umístění dětí do kolektivu, je třeba zabezpečit jejich duševní pohodu a zdraví. Zájem dítěte je vždy na prvním místě.

2. krok – Adaptace v organizovaných skupinách

V průběhu prvních měsíců je důležité děti postupně adaptovat na život v nové zemi. Pro psychickou pohodu dětí je vhodné zajistit jim volnočasové aktivity ve skupinách vrstevníků, aktivně jim pomoci osvojit si základy českého jazyka formou přiměřenou jejich věku. Důležité jsou socializační aktivity, prostor pro kreativní činnost, sport a pohyb v přírodě. Ukrajinské ministerstvo školství a tamní vzdělávací organizace neustále připravují pro ukrajinské děti distanční výuku dle ukrajinského vzdělávacího programu, ve kterém děti v tomto adaptačním období mohou v přiměřené míře pokračovat.

Organizované adaptační skupiny mohou být provozovány i při mateřských, základních a základních uměleckých školách, při domech dětí a mládeže a dalších školských zařízeních. Realizace těchto aktivit závisí na předmětu činnosti příslušné organizace, neboť se nejedná o činnost školy nebo školského zařízení podle školských právních předpisů. Takovéto mimoškolní aktivity je možné organizovat i pro děti, které nejsou přijaty ke vzdělávání ve škole či k poskytování školských služeb ve školském zařízení. Pořádat je mohou také kulturní a neziskové organizace, mateřská či rodinná centra, krajanská centra atd. MŠMT bude v následujících dnech zjišťovat možnosti spolupráce těchto organizací, propojení s dobrovolnickými centry, pedagogickými fakultami a vyššími odbornými školami atd.

3. krok – Nástup do české školy

Přijetí dítěte do mateřské či základní školy je vhodné v případě, že dítě neprožívá akutní trauma a je zabezpečeno jeho duševní zdraví. Důležité je, aby se dítě do školy těšilo a nevnímalo pobyt ve škole v novém kolektivu bez jazykové znalosti jako další stresující událost. Jiná je situace dítěte, jehož kamarádi již konkrétní školu navštěvují, škola má se vzděláváním dětí s odlišným mateřským jazykem zkušenost a dokáže vytvořit vstřícné prostředí. V každém případě je však nástup do školy uprostřed školního roku pro každé dítě náročný, a není nutné na přijetí do školy spěchat.

Připravují se nějaké legislativní změny v oblasti školství pro příchozí děti a žáky?

MŠMT vyhodnocuje největší právní překážky vzdělávání příchozích dětí a žáků ve školách a spolupracuje se všemi dotčenými orgány na jejich řešení i na případné změně legislativy.

JAKÁ JSOU PRAVIDLA PRO ZAŘAZOVÁNÍ DĚTÍ DO MATEŘSKÝCH ŠKOL?

Mají ukrajinské děti možnost chodit u nás do mateřské školy?

Ano, mají. Pro přijímání k předškolnímu vzdělávání pro děti cizince platí stejná legislativní ustanovení jako u dětí s trvalým pobytem v ČR.

Vztahuje se na ně povinné předškolní vzdělávání?

Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje na cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území ČR trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů (ať už se jedná o azyl, vízum za účelem strpění pobytu nebo za účelem dočasné ochrany nebo jiný právní titul).

Jak již bylo vysvětleno výše, není potřeba řešit nástup do mateřské školy ihned, obecnou právní povinnost plnit předškolní vzdělávání je nutné zajistit samozřejmě až poté, co je situace dítěte, resp. jeho zákonných zástupců, dostatečně vyřešena po stránce trvalejšího místa pobytu, materiálního zabezpečení, finančního zabezpečení atd. To samozřejmě může trvat i mnoho měsíců, tedy předpokládáme, že není vůbec nezbytné po dobu prvních tří měsíců pobytu v ČR řešit povinné předškolní vzdělávání.

Pokud se zákonný zástupce rozhodne dítě do mateřské školy zapsat, je to jeho právo, a může tak učinit kdykoliv. Zabezpečení povinného předškolního vzdělávání je zejména úkolem obce, na jejímž území má dítě místo pobytu, potažmo spádové mateřské školy podle místa pobytu dítěte. Nicméně platí, že mateřská škola nemusí mít pro přijetí dítěte nyní (tedy v průběhu školního roku) podmínky, např. kapacitní, a může tedy dítě nepřijmout.

Do kolika dnů po příchodu do ČR se musí předškolák do školy přihlásit?

V tomto momentě se nemusí ihned do mateřské školy povinně hlásit. K plnění povinného předškolního vzdělávání viz odpověď výše.

Pro školní rok 2022/2023 se přihlásí v termínu zápisu v období 2. - 16. května 2022.

Mají děti určenou mateřskou školu, která má povinnost je přijmout?

Podle pravidel dle § 34 odst. 7 školského zákona nemá žádná mateřská škola povinnost v průběhu školního roku dítě přijmout. Je však vhodné, tam kde mají zájem o předškolní vzdělávání, zejména u předškoláků, hledat cesty, jak jej umožnit. Při zápisu pro následující školní rok je spádová škola podle místa (faktického) pobytu cizince povinna jej přijmout za podmínek stanovených v § 34 odst. 3 školského zákona.

Může škola ukrajinské děti přijmout nad rámec kapacity mateřské školy zapsané v rejstříku? Je možné někde požádat o výjimku?

Děti nad rámec kapacity zapsané ve školském rejstříku není možné k předškolnímu vzdělávání přijímat. O navýšení kapacity rozhoduje krajský úřad, součástí musí být souhlasné stanovisko KHS. MŠMT připravuje kroky ke zvýšení operativnosti tohoto procesu a jedná v této věci i s dotčenými orgány.

Jaké dokumenty jsou potřeba k přijetí do MŠ?

- zákonný zástupce požádá o přijetí – a to buď písemně, nebo v souladu se správním řádem ústním podáním do protokolu
- předloží doklad o totožnosti dítěte a totožnosti zákonného zástupce; jako doklad totožnosti je možné předložit také vízum nebo podobný dokument
- (kromě dětí v povinném předškolním vzdělávání) předloží také potvrzení o očkování od lékaře (jsme si vědomi, že zřejmě bude problematické tento doklad vyžadovat. Situaci řešíme s Ministerstvem zdravotnictví a budeme informovat.),
- ukrajinský překlad nejdůležitějších dokumentů k dispozici na [webu NPI](#) a na webu [Inkluzivní škola](#)

Co když dítě v ČR nemá svého rodiče, zákonného zástupce? Kdo za něj může ve správním řízení jednat?

Podle § 183 odst. 7 školského zákona je zákonným zástupcem nejen rodič, ale i osoba, která má dítě svěřené do péče, obecný opatrovník, ústavní zařízení, do jehož péče je dítě svěřeno. Taková osoba pak dítě zastupuje i v přijímacím řízení.

Pokud je dítě v České republice bez svých zákonných zástupců, zpravidla mu bude určen opatrovník soudem a tento již bude dítě zastupovat. Pokud by však přesto nastalo, že dítě nemá takového zákonného zástupce, kontaktujte OSPOD; v rámci správního řízení má případně také ředitel zákonnou možnost dítěti, které nemá zákonného zástupce, ustanovit pro účely správního řízení opatrovníka. Viz § 32 správního řádu.

Je možné děti osvobodit od úplaty za předškolní vzdělávání nebo za školní stravování?

Dle školského zákona rozhoduje o snížení nebo prominutí úplaty ředitel školy bez dalšího omezení. Může při tom vzít v úvahu všechny jemu známé skutečnosti týkající se situace konkrétního dítěte a jeho zákonných zástupců a také obecné humanitární důvody. Totéž se týká i úplaty za školní stravování.

JAKÁ JSOU PRAVIDLA PRO ZAŘAZOVÁNÍ DĚTÍ DO ZÁKLADNÍCH ŠKOL?

Vztahuje se na ukrajinské děti povinná školní docházka?

Povinná školní docházka se vztahuje na cizince, kteří mají v ČR právo pobývat na dobu delší než 90 dnů (ať už se jedná o azyl, vízum za účelem strpění pobytu nebo za účelem dočasné ochrany nebo jiný právní titul).

Není potřeba řešit nástup do základní školy ihned, obecnou právní povinnost plnit školní docházku je nutné zajistit samozřejmě až poté, co je situace dítěte, resp. jeho zákonných zástupců, dostatečně vyřešena po stránce trvalejšího místa pobytu, materiálního zabezpečení, finančního zabezpečení atd. To samozřejmě může trvat i mnoho měsíců, tedy předpokládáme, že není vůbec nezbytné po dobu prvních tří měsíců pobytu v ČR řešit povinnou školní docházku.

Pokud se zákonný zástupce rozhodne dítě do základní školy zapsat, je to jeho právo, a může tak učinit kdykoliv. Zabezpečení školní docházky je zejména úkolem obce, na jejímž území má dítě místo pobytu, a spádové školy podle místa pobytu dítěte.

Nicméně platí, že základní škola nemusí mít pro přijetí tohoto žáka nyní (tedy v průběhu školního roku) podmínky, např. kapacitní, a může tedy žáka nepřijmout.

Musí se přijatí žáci ihned vzdělávat podle českého RVP/ŠVP?

Školský zákon umožňuje z jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu (extenzivně pak i z více či ze všech předmětů); zároveň s tím škola musí určit náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování těchto předmětů (viz § 50 školského zákona). Podstatné je, aby škola tuto možnost využila v případě, že je v zájmu žáků, s ohledem na jejich aktuální potřeby, upravit obsah vzdělávání. Lze si tak například představit model, kdy skupinka ukrajinských žáků bude z důvodu adaptace uvolněna z běžné výuky svých nových kmenových tříd. Zvláštní vzdělávací aktivity budou probíhat po dobu této adaptace v této skupince namísto všech nebo namísto vybraných předmětů. To samozřejmě nevylučuje také možnost tento organizační model kombinovat a koordinovat s výukou češtiny jako druhého jazyka těchto žáků.

Jak určit, zda se na dítě povinná školní docházka vztahuje nebo ne, např. u 15letých žáků?

Ve školním roce 2021/22 se povinná školní docházka vztahuje na děti narozené v období od 1.9.2006 do 31.8.2015. Od září 2022 se povinná školní docházka bude vztahovat na děti narozené v období od 1.9.2007 do 31.8.2016.

Do kolika dnů po příchodu se musí děti do školy přihlásit?

Záleží na tom, jak se podaří zabezpečit jiné potřeby dítěte a rodiny (bydlení-místo pobytu, materiální a finanční zajištění atd.). Vycházíme z předpokladu, že po dobu prvních třech měsíců pobytu v ČR není nutné zahájit povinnou školní docházku.

Mají děti určenou spádovou školu, která má povinnost je přijmout?

Ano, spádová škola se určuje podle místa (faktického) pobytu dítěte.

Musí škola přijmout dítě, když má volnou kapacitu, nebo jej může odmítnout?

S ohledem na práva dítěte, jsou-li podmínky k přijetí dítěte ke školní docházce, má spádová škola žádosti vyhovět. Může se však stát, že tato škola nemá v daném školním roce vůbec podmínky dítěte vzdělávat a nelze podmínky zajistit (zejména kapacitní) – v takovém případě nemůže být dítě přijato. Je však nutné, v případě zájmu o základní vzdělávání hledat cesty, jak jej umožnit. Při zápisu pro následující školní rok je spádová škola podle místa (faktického) pobytu cizince povinna jej přijmout za podmínek stanovených v § 36 školského zákona.

Podle jakého pravidla má škola děti zařazovat do ročníků?

Ředitel školy zařazuje žáka do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání, zhodnocení jeho vzdělávacích potřeb a s přihlédnutím k jeho věku. Obvykle je vhodnější (zvláště ve vyšších ročnících) zařadit žáka do ročníku dle věku a využít individuální přístup pro postupnou integraci žáka. Je možné na některé předměty žáka zařadit do skupiny žáků z jiného ročníku. Žák by neměl být zařazen o více než jeden ročník níže, než kam přísluší věkem.

Má škola v průběhu tohoto školního roku do naplnění kapacity přijímat děti dle pořadí přihlášek nebo má stanovovat nějaká kritéria?

Hlavním kritériem je spádovost. Pokud se do školy hlásí více spádových žáků, než může škola přijmout, je jediným transparentním způsobem výběru žáků losování. S ohledem na aktuální situaci lze ovšem předpokládat, že žáci budou přijímáni postupně až do naplnění kapacity, nikoli v jednom určitém termínu.

Může škola ukrajinské děti v této chvíli přijmout nad rámec rejstříkové kapacity? Je možné někde požádat o výjimku?

Ne, to není možné, kapacitu nelze překročit. Lze ji případně navýšit [podáním žádosti na MŠMT](#) prostřednictvím krajského úřadu v mimořádném termínu, kterou lze vyřídit ve zrychleném režimu (MŠMT se tím bude zabývat bezodkladně). K žádosti je potřeba přiložit např. stanovisko hygieny, stavebního úřadu atd., škola tedy musí splňovat podmínky podle školského zákona. MŠMT jedná v této věci i s dotčenými orgány za účelem zvýšení operativnosti tohoto procesu.

Jaké dokumenty jsou potřeba k přijetí do ZŠ?

- zákonný zástupce požádá ředitele školy o přijetí – a to buď písemně, nebo v souladu se správním řádem ústním podáním do protokolu
- zákonný zástupce předloží doklad o totožnosti dítěte a totožnosti zákonného zástupce. Může jím být i doklad v podobě víza nebo podobného dokumentu
- pro identifikaci spádové školy se dokládá místo (faktického) pobytu – stačí prohlášení vlastníka, že daná osoba je ubytována na daném místě (pokud však škola chce dítě přijmout bez ohledu na otázku její spádovosti, není tento doklad potřebný)
- nejedná o přestup dle § 49 školského zákona, ale o přijetí k základnímu vzdělávání (a to i když škola přijímá starší žáky)
- ukrajinský překlad nejdůležitějších dokumentů k dispozici na [webu NPI](#) a na webu [Inkluzivní škola](#)

Co když dítě v ČR nemá svého rodiče, zákonného zástupce? Kdo za něj může ve správním řízení jednat?

Podle § 183 odst. 7 školského zákona je zákonným zástupcem nejen rodič, ale i osoba, která má dítě svěřené do péče, obecný opatrovník, ústavní zařízení. Taková osoba pak dítě zastupuje v přijímacím řízení.

Pokud je dítě v České republice bez svých zákonných zástupců, zpravidla mu bude určen opatrovník soudem a tento již bude dítě zastupovat. Pokud by však přesto nastalo, že dítě nemá takového zákonného zástupce, kontaktujte OSPOD; v rámci správního řízení má případně také ředitel zákonnou možnost dítěti, které nemá zákonného zástupce, ustanovit pro účely správního řízení opatrovníka. Viz § 32 správního řádu.

Je možné děti osvobodit od úplaty za družinu, školní klub?

Dle školského zákona rozhoduje o snížení nebo prominutí úplaty ředitel školy bez dalšího omezení. Může při tom vzít v úvahu všechny jemu známé skutečnosti týkající se situace konkrétního dítěte a jeho zákonných zástupců a také obecné humanitární důvody.

Je možné dětem poskytovat bezplatné školní stravování?

Dle školského zákona rozhoduje o snížení nebo prominutí úplaty ředitel školy bez dalšího omezení. Může při tom vzít v úvahu všechny jemu známé skutečnosti týkající se situace konkrétního dítěte a jeho zákonných zástupců a také obecné humanitární důvody. Dále je možné řešit prostřednictvím programu "[Obědy pro děti](#)" nebo jiného obdobného programu, případně příspěvkem od sponzorů nebo zřizovatele.

Je možné využít finanční prostředky z Národního plánu obnovy (NPO) na doučování češtiny pro žáky z Ukrajiny, kteří se stanou žáky základní školy?

Na výuku českého jazyka žáků je možné čerpat finanční prostředky z Národního plánu doučování, neboť jde o vzdělávání osob ohrožených školním neúspěchem. Musí jít o doučování žáků školy, nikoliv dětí, které žáky nejsou.

JAK NA VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ BEZ ZNALOSTI ČESKÉHO JAZYKA?

Aktuálně nevíme, jak dlouho ukrajinské děti a rodiny v ČR zůstanou. Je určitě vhodné, aby se seznamovaly se základy češtiny pro cizince, ale minimálně v prvních měsících, kdy děti ještě nebudou docházet do školy, není třeba klást důraz na důkladné osvojení českého jazyka. Komplexní informace týkající se vzdělávání cizinců naleznete na webu <https://cizinci.npi.cz/>.

Školám a školským zařízením jsou bezplatně k dispozici [překlady všech důležitých dokumentů ke stažení](#). Překlady jsou rozděleny do kategorií pro mateřské školy, základní školy, střední školy a pedagogicko-psychologické poradny. V případě potřeby je také možné požádat NPI o poskytnutí bezplatných tlumočnických služeb přímo ve škole.

Dále je možné využít pro nově přichozí žáky službu tzv. [adaptačního koordinátora](#) – jedná se zpravidla o zaměstnance dané školy, který je žákovi k dispozici po dobu prvních 4 týdnů, pomáhá mu s orientací ve škole a adaptací na nové prostředí. Určenému zaměstnanci je odměna poskytnuta formou dohody o provedení práce uzavřené s NPI. V případě zájmu o zajištění tlumočnických služeb a služeb adaptačního koordinátora [kontaktujte NPI](#). Na tyto kontaktní osoby je možné se obracet také s nejrůznějšími dotazy týkajícími se vzdělávání cizinců, mohou také zprostředkovat propojení s dalšími partnery.

Pokud nejste školou určenou pro poskytování bezplatné jazykové přípravy (§ 10 vyhlášky č. 48/2005 Sb.) a přijali jste ke vzdělávání větší počet cizinců, obraťte se na krajský úřad, který Vám pomůže zajistit bezplatnou jazykovou přípravu v českém jazyce pro vaše žáky.

Pro žáky s odlišným mateřským jazykem je zpracováno [Kurikulum češtiny jako druhého jazyka](#) pro předškolní a základní vzdělávání včetně dalších metodických materiálů.

NPI připravilo video týkající se [interkulturních rozdílů v kontextu začleňování dětí/žáků cizinců ukrajinské národnosti](#) nebo třeba video týkající se [začlenění cizince do třídy](#).

STŘEDNÍ ŠKOLY A VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY

V současné době střední a vyšší odborné školy postupují v souladu s ustanoveními školského zákona, o nezbytných legislativních úpravách jednáme.

Jaká pravidla platí pro přijímání na střední školy?

Ke střednímu vzdělávání mohou být přijímáni uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo získali stupeň základní vzdělání. Uchazeči ze zahraničí prokazují oprávněnost pobytu, což “vízum za účelem strpění” (viz vzor v příloze), které je v současné době udělováno, umožňuje. Oprávněnost pobytu uchazeči dokládají nejpozději při zahájení vzdělávání.

Žák může být přijat do vyššího než prvního ročníku střední školy po posouzení dokladů z předchozího vzdělávání. Ředitel střední školy rozhodne, do kterého ročníku bude žák zařazen. Zařazení žáka do prvního ročníku není legislativně umožněno.

Pokud uchazeč podal přihlášku na střední školu a nepřiložil doklady o vzdělávání, je možné správní řízení přerušit. Situaci občanů Ukrajiny, kteří nemají doklady o vzdělávání, aktuálně s jinými dotčenými orgány řešíme.

Při přijímacím řízení do oborů vzdělání s maturitní zkouškou se promíjí jednotná přijímací zkouška z českého jazyka, pokud předchozí vzdělání proběhlo v zahraničí. V takovém případě je zkouška nahrazena pohovorem. K nástupu do české základní školy v druhém pololetí školního roku 2021/2022 se v tomto případě nepřihlíží.

Přestup ze zahraniční střední školy do školy české není legislativně možný.

Jak postupovat v případě odjezdu stávajícího žáka střední školy nebo studenta vyšší odborné školy na Ukrajinu?

Při odjezdu žáka/studenta z České republiky z různých důvodů vyvolaných nynější situací je věc možné v souladu se školským zákonem řešit dvěma způsoby. Prvním z nich je přerušení vzdělávání až na dva roky, o kterém rozhoduje na žádost žáka/zákonného zástupce ředitel školy. V tomto případě žák/student přestává být žákem/studentem školy, nicméně po dva roky je mu garantována možnost návratu do daného oboru vzdělání. Druhou možností je povolení vzdělávání na základě individuálního vzdělávacího plánu podle § 18 školského zákona. Tato varianta umožní žákovi/studentovi ponechat si status žáka/studenta a operativně jej zařadit zpět do vzdělávání. Tato možnost v této chvíli umožňuje rychlé řešení, bez nevratných dopadů na status žáka/studenta.

Je možné využít finanční prostředky z Národního plánu obnovy na doučování češtiny pro žáky z Ukrajiny, kteří se stanou žáky základní školy?

Na výuku českého jazyka žáků, kteří budou přijati ke studiu na základě "víza za účelem strpění", je možné čerpat finanční prostředky z Národního plánu doučování, neboť jde o vzdělávání osob ohrožených školním neúspěchem. Musí jít o doučování žáků školy, nikoliv osob, které žáky nejsou.

Jak postupovat v případě žáků středních škol ukrajinské národnosti, kteří zůstanou bez finančních prostředků?

Pokud žák ukrajinské národnosti studující na střední škole, který pobývá v České republice bez rodičů a vzhledem k nastalé situaci zůstane bez finančních prostředků, je vhodné, aby se obrátil na [Národní asistenční centrum pomoci Ukrajině](#), případně na příslušnou pobočku úřadu práce s žádostí o pomoc v hmotné nouzi. Obecně má ředitel školy možnost odpuštit úplatu za vzdělávání a školské služby včetně stravování.

ZÁKLADNÍ INFORMACE K FINANCOVÁNÍ ČINNOSTI ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH OBCÍ, KRAJEM NEBO DOBROVOLNÝM SVAZKEM OBCÍ V SOUVISLOSTI SE VZDĚLÁVÁNÍM UKRAJINSKÝCH DĚTÍ

Financování činnosti škol a školských zařízení ze státního rozpočtu bude po skončení rozpočtového provizoria (cca od dubna) probíhat v běžném režimu. Tzn. řádný rozpis bude v řadě případů probíhat až poté, co do jednotlivých škol budou přijaty děti a žáci z Ukrajiny a krajský úřad (Magistrát hl. m. Prahy), resp. obec s rozšířenou působností (městská část Praha 1-22) v souladu se směrnicí MŠMT ověří, zda nedošlo ke změnám vykázaných jednotek rozhodných pro rozpis finančních prostředků. Případná změna vykázaných jednotek tak bude zohledněna v řádném rozpisu. V případě, že dojde k přijetí dětí a žáků z Ukrajiny po provedení rozpisu, lze se v souladu se směrnicí MŠMT obrátit na místně příslušnou obec s rozšířenou působností (městskou část hl. M. Prahy 1-22), resp. krajský úřad se žádostí o úpravu rozpisu.

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

MŠMT

Metodický web: www.edu.cz/ukrajina

Metodická linka pro vedení škol: 234 811 246 (po-pá 8-16)

E-mailová poradna: ukrajina@msmt.cz

Ministerstvo vnitra

Informační web: <https://www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx>

Informační linka Ministerstva vnitra: +420 974 801 802

Národní pedagogický institut

Informační web pro vzdělávání cizinců <https://cizinci.npi.cz/>

Česká školní inspekce

Kontakty na krajské inspektoráty <https://csicr.cz/cz/Kontakty/Krajske-inspektoraty>

Meta, o.p.s.

Informační portál pro učitele všech stupňů škol, který sdružuje veškeré aktuální informace ke vzdělávání dětí a žáků s OMJ: <https://www.inkluzivniskola.cz/>

